

Persbericht

Luxemburg, 9 september 2020

Faciliteit voor herstel en veerkracht: de meerwaarde is afhankelijk van de vraag hoe doeltreffend geld wordt toegewezen aan de ambitieuze doelstellingen van de EU, aldus controleurs

Met de faciliteit voor herstel en veerkracht (Recovery and Resilience Facility — RRF) zullen de lidstaten worden ondersteund bij het opvangen van de economische schok die is veroorzaakt door de COVID-crisis en bij het veerkrachtiger maken van hun economieën. In een nieuw advies dat vandaag werd gepubliceerd, wijst de Europese Rekenkamer (ERK) op het belang van de nationale plannen voor herstel en veerkracht (Recovery and Resilience Plans — RRP's) voor het waarborgen dat de financiële steun van de EU wordt gericht op de verwezenlijking van de algemene gemeenschappelijke doelstellingen van de EU op het gebied van cohesie, duurzaamheid en digitalisering, en dat deze goed worden afgestemd op andere vormen van EU- en nationale steun.

In mei 2020 heeft de Europese Commissie het instrument Next Generation EU (NGEU) voorgesteld als onderdeel van een breed pakket om de sociaal-economische impact van de pandemie te beperken. Binnen NGEU zal de faciliteit voor herstel en veerkracht (RRF) de grootste rol spelen en zal er in dit kader meer dan 600 miljard EUR aan subsidies en leningen worden verstrekt. De RRF is bedoeld om grootschalige financiële steun te bieden voor overheidsinvesteringen en hervormingen op het gebied van cohesie, duurzaamheid en digitalisering. De ontvangende lidstaten zullen plannen voor herstel en veerkracht (RRP's) moeten opstellen overeenkomstig de relevante landspecifieke aanbevelingen die de Commissie heeft vastgesteld in het kader van het Europees Semester.

Dit persbericht wil slechts de kernboodschap weergeven van het advies van de Europese Rekenkamer. Het volledige advies is beschikbaar op www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

“De RRF is van essentieel belang om de nodige middelen snel vrij te maken om het herstel te bevorderen en onze nationale economieën veerkrachtiger te maken. De lidstaten zullen hun steentje moeten bijdragen door groene en digitale transitie, investeringen en hervormingen op hun agenda te zetten”, aldus Ivana Maletić, het lid van de ERK dat verantwoordelijk is voor het advies. “Dit is een kans om aan te tonen dat de EU toegevoegde waarde oplevert. We moeten er dan ook over waken dat het geld daadwerkelijk wordt toegewezen aan maatregelen die bijdragen tot de verwezenlijking van de ambitieuze doelstellingen van de EU. Zo zullen we het potentieel van de RRF optimaal benutten.”

De uitgavenlogica van de RRF berust op brede hervormings- en investeringsprogramma's op basis van mijlpalen voor vooruitgang, in plaats van de terugbetaling van specifieke programma-/projectgerelateerde kosten, zoals in het kader van de EU-structuurfondsen. Volgens de controleurs kan de koppeling van de RRF aan EU-doelstellingen — zoals sociaal-economische convergentie, de Green Deal en de digitale transformatie — worden versterkt aan de hand van bijvoorbeeld verplichte gemeenschappelijke indicatoren, zodat een rechtstreeks verband wordt gelegd tussen de in afzonderlijke RRP's vastgestelde mijlpalen en streefdoelen enerzijds en de daarmee samenhangende doelstellingen anderzijds. De controleurs zijn ingenomen met het feit dat de RRF voortbouwt op bestaande procedures, zoals de verordening houdende gemeenschappelijke bepalingen (GB-verordening) en het Europees Semester, waardoor synergieën worden bevorderd en de administratieve lasten op zowel EU- als nationaal niveau worden verminderd. Daarnaast biedt de beoogde dialoog met de lidstaten flexibiliteit om het hoofd te bieden aan specifieke situaties. De controleurs merken evenwel op dat het tegelijkertijd opstellen van RRP's, operationele programma's en nationale hervormingsprogramma's (NHP's) een uitdaging kan vormen voor de lidstaten, en pleiten voor vereenvoudigde procedures. Zij benadrukken ook dat er passende richtsnoeren en coördinatie nodig zijn om overlappingen met andere bronnen van EU-financiering te voorkomen.

Volgens de controleurs is het moeilijk te beoordelen of de voorgestelde financiële bedragen toereikend zijn om de gevolgen aan te pakken van een crisis die zich nog voltrekt. Hoewel de RRF werd ingevoerd als reactie op de gevolgen van de pandemie op de middellange en lange termijn, wordt de voorgestelde toewijzing van de financiële bijdragen aan de lidstaten grotendeels bepaald door de situatie vóór COVID. Als gevolg daarvan zal het bbp van vier van de tien lidstaten die de hoogste toewijzing van RRF-subsidies ontvangen, in 2020 naar verwachting minder sterk dalen dan het EU-gemiddelde van ongeveer 7 %. Bovendien weerspiegelt het toewijzingsmechanisme slechts ten dele de doelstelling van de RRF om de economische, sociale en territoriale cohesie van de Unie te bevorderen door de veerkracht te verbeteren en het herstel te ondersteunen. Meer dan twee derde van de RRF-subsidies is immers bestemd voor de 14 lidstaten met een bbp per inwoner in 2019 van ten minste 90 % van het EU-gemiddelde, en slechts ongeveer een kwart voor de acht lidstaten met een bbp per inwoner in 2019 van minder dan 75 % van het EU-gemiddelde.

Tot slot benadrukken de controleurs dat de Commissie en de lidstaten krachtige en doeltreffende maatregelen tegen fraude en onregelmatigheden moeten invoeren om ervoor te zorgen dat de

EU-steun wordt gebruikt voor het beoogde doel. Er werden ook enkele tekortkomingen in de beoogde monitoring- en rapportageprocedures geconstateerd. Wat de governance- en controleregelingen van de RRF betreft, zijn de controleurs van mening dat de rol van het Europees Parlement in het begrotingsproces en de controlerechten van de ERK expliciet moeten worden omschreven om ervoor te zorgen dat dezelfde beginselen van verantwoordingsplicht en transparantie worden toegepast op de RRF als op de algemene EU-begroting.

Noot voor de redactie

Het Europees Parlement heeft de ERK verzocht een advies uit te brengen over het voorstel van de Commissie tot oprichting van de RRF, overeenkomstig het Verdrag betreffende de werking van de EU. Het daaruit voortvloeiende Advies nr. 6/2020 van de ERK is momenteel in het Engels beschikbaar op de website van de ERK (eca.europa.eu); andere taalversies volgen binnenkort. Het advies is beperkt tot het voorstel van de Commissie, maar houdt rekening met het daarmee samenhangende politieke akkoord dat is bereikt tijdens de Europese Raad van 21 juli.

Dit advies vormt een aanvulling op de andere COVID-19-gerelateerde adviezen van de ERK over de [verordening houdende gemeenschappelijke bepalingen \(GB-verordening\)](#), [REACT-EU](#) en het [fonds voor een rechtvaardige transitie](#). Het advies is ook gebaseerd op het recente speciaal verslag over het [Europees Semester](#), met name wat landspecifieke aanbevelingen betreft.

[Hier](#) kunt u informatie vinden over de maatregelen die de ERK heeft genomen met het oog op de COVID-19-pandemie.

Perscontact voor dit advies:

Claudia Spiti — claudia.spiti@eca.europa.eu — T: (+352) 4398 45547 / M: (+352) 691 553547